

ребенка без сравнения его с другими, без ранжирования учеников по уровню их успеваемости. При этом целесообразно использовать «Дневник достижений», в котором указывать уровни сформированности тех или иных показателей развития как самим учеником, так и учителем. Использование дневников достижений открывает возможность оперативной связи с родителями.

Аргумент 4

Современные информационные технологии открывают новые возможности ежедневного общения учителя с родителями через социальные сети Интернета. В практике работы начальной школы приобретает признание и активно используется для решения организационных вопросов, объявлений о мероприятиях, освещения достижений учащихся класса общение родителей в социальных сетях в отдельных группах. Для сообщения индивидуальных особенностей учебной деятельности ребенка учителя используют электронную переписку и телефонные разговоры. При этом соблюдается конфиденциальность информации. По соглашению родителей в сети группы класса демонстрируют фотографии фрагментов уроков, воспитательных мероприятий, экскурсий, фотографии работ учеников. Комментарии одноклассников и родителей являются дополнительным стимулом активизации учебной деятельности учеников.

ЛИТЕРАТУРА

1. Национальный образовательный портал Республики Беларусь [Электронный ресурс] /Пархоменко, Н. Е., Вербальная оценка как мотиватор личностного развития первоклассников, Режим доступа : <https://adu.by/en/glavnaya-stranitsa/1129-verbalnaya-otsenka-kak-motivator-lichnostnogo-razvitiya-pervoklassnikov.html/>. - Дата доступа: 10.11.2020 в 12.21.

Предик Аліна, Григорчук Аліна
(Чернівці, Україна)

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ І ЗАСОБИ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

У статті обґрунтовано актуальність обраної теми, визначено основні імена дослідників у галузі естетичного виховання, наведено приклади використання інноваційних методів та засобів естетичного виховання.

Ключові слова: естетичне виховання, молодший школяр, методи, засоби, розвиток.

В статье обоснована актуальность темы, определены основные имена исследователей в области эстетического воспитания, приведены примеры использования инновационных методов и средств эстетического воспитания.

Ключевые слова: эстетическое воспитание, младший школьник, методы, средства, развитие.

The article substantiates the relevance of the chosen topic, identifies the main names of researchers in the field of aesthetic education, gives examples of the use of innovative methods and tools of aesthetic education.

Key words aesthetic education, junior schoolchild, methods, means, development.

Поняття естетичного виховання зародилось багато десятиліть назад, і з того часу поглиблювались знання, засоби, методи та думки у даній галузі. Проте актуальність естетичного виховання, як одного зі складників формування особистості можемо простежити і в наш час. Сучасні вимоги суспільства до молодого покоління вимагають їх приєднання до естетичного досвіду людства, до творчої діяльності, що є основою естетичного розвитку особистості. Простежується чіткий взаємозв'язок між естетичним вихованням та загальним рівнем культури поведінки і рівня розвитку сучасного покоління. Основною державною структурою, що бере на себе відповідальність впровадження естетичного виховання вважається школа. Особливе місце в даному напрямку має саме початкова школа, що пов'язано з віковими особливостями молодших школярів, та їх можливостями сприймання інформації. Багато письменників, педагогів, діячів культури (В. Сухомлинський, К. Ушинський, Д. Кабалевський, Л. Толстой, та інші) обґрунтовували важливість інтенсивного провадження естетичного виховання саме в період початкової школи, базуючись на знаннях про вікові особливості та сенситивні періоди здобувачів початкової освіти.

Естетичне виховання в початковій школі можна сприймати, як цілеспрямований, організований процес формування здатності дитини сприймати прекрасне у навколишньому середовищі й мистецтві. На думку Б.М. Неменського естетичне виховання повинно бути присутнім у всіх аспектах шкільного життя, бути взаємопов'язаним з усіма шкільними предметами, враховуючи особливості та мету цих предметів. Проте в кожній системі є основа, початкова база. Таким стержнем в системі естетичного виховання можна вважати мистецтво: танець, музику, архітектуру, кіно, театр та інші види художньої творчості. Мистецтво дає підґрунтя для розвитку творчої, естетично вихованої особи [4].

В початкових класах вчитель повинен організовувати уроки так, щоб закладати основи естетичного сприйняття оточуючого світу засобами образотворчого мистецтва.

Великої ваги у формуванні естетичного виховання мають уроки художньої літератури (читання). За допомогою слів діти отримують базову інформацію в початкових класах, а разом з тим всмоктують в себе зі знаннями основні поняття та норми естетичного виховання. Українські письменники Б. Грінченко, Олена Пчілка, Леся Українка, М. Коцюбинський, І. Франко вважали художню літературу одним з найефективніших засобів естетичного виховання дітей.

Вітчизняні письменники та педагоги вважали, що школярів важливо виховувати, передусім, за допомогою найкращих художніх творів української класики та дитячого фольклору. Класичні твори розкривають всю багатогранність української сутності, особливості українського народу, його традицій, звичаїв. Читаючи українську класику, діти розвивають власне бачення на історію та долю власного народу, відчувають приналежність до свого роду, формують естетичне ставлення до своєї культури. Проте естетичне виховання за допомогою класичних літературних творів вважається дещо застарілим, хоча не втрачає свою цінність та ефективність. Інноваційними методами формування естетичного виховання в двадцять першому столітті можна вважати опрацювання сучасних творів з дітьми, їх

обговорення, особистісне сприймання [4]. Художня література повинна учить читача бачити красу, розпізнавати прекрасне і потворне, а сучасна література допомагає на реальних прикладах зрозуміти і знайти це. Одними з найпопулярніших сучасних дитячих письменників, чії твори мають потенціал естетичного виховання, можемо вважати Сашка Лірника, Тараса Прохаська, Андрія Кокотюха, Сашка Дерманського, Наталію Чуб та інших.

Завданням сучасної літератури є вплив на розум і почуття дітей, в найпростіших проявах давати приклад існування добра і зла, та допомагати дітям зрозуміти, чому навіть в найпростіших ситуаціях варто завжди повертатись до добра [2].

Серед різних видів мистецтва особливий виховний естетичний вплив має музичне мистецтво. Торкаючись емоційної сфери людини, музика впливає на формування її моральних і естетичних смаків та ідеалів. Діти в молодшому шкільному віці вчаться ціленаправлено задіювати різні психічні процеси, керувати пам'яттю, сприйманням, усвідомленням тощо. Музичне мистецтво тим і цінне, що має вагомий та позитивний вплив на психічні процеси дитини, але діє підсвідомо, без особливих зусиль з боку учня.

Значущість в естетичному розвитку таких видів музичної діяльності, як співи та слухання музики, обґрунтовував український фольклорист, автор оригінальної методики естетичного виховання дітей дошкільного та молодшого шкільного віку В. Верховинець.

Сприймання музики не вимагає попередньої підготовки і доступно усім людям незалежно від віку, статі чи раси. Мистецтво перетворює людину через його несвідому сферу.

Під час слухання музичних творів у дітей виникає інтуїтивна потреба рухатися у такт та ритм. Такий елементарний емоційний відгук на ритм є первинним виявом музичності. Базуючись на таких особливостях сприймання музичних творів, різні вчені в свій час говорили про важливість використання музики на уроках в початковій школі. Рухи під музику науковець К. Самолдіна рекомендує включати в усі види діяльності на уроці: «під час знайомства з музичною грамотою, для кращого запам'ятовування матеріалу, під час слухання музики, для вироблення чистоти інтонації, під час гри чи творчого завдання. Музичне мистецтво не тільки сприяє полегшенню сприймання навчального матеріалу учнями, але й створює базу, підґрунтя для естетичного виховання здобувача початкової освіти [1].

Таким чином, початком та основним джерелом естетичного виховання можна без сумнівів вважати природу та її ресурси. Найкращим методом сприймання та виявлення прекрасного в природі та в навколишньому середовищі є спостереження дитини. Для того щоб спостереження за природою реалізовували встановлену мету та справді виховували естетичні почуття, даний процес повинен бути чітко направлений та обдуманий вчителем. Для проведення спостереження за природою важливо вибрати саме те місце, де краса природи буде сповна проявлятися та надихати на приємні емоції і переживання. Також потрібно підготувати перелік навідних питань, розповіді, уточнень, які б підводили дитину до усвідомлення ідеальних взаємозв'язків у природі, найточніше б передавали та підкреслювали чарівність природи. В сучасному суспільстві уміння бачити природу – перша умова виховання світовідчуття, єдності із нею. Вона досягається лише за

постійного спілкування із самотньою природою. Щоб відчувати себе частиною цілого, людина має не епізодично, а постійно бути у відносинах з цим цілим [3].

Нововведення сучасної української школи сприяють возз'єднанню дитини з природою, виконання завдань для дослідження природного середовища, його властивостей та законів. Уроки «Я досліджую світ» інтегрують в собі декілька освітніх галузей. Проте вагоме місце в даному навчальному предметі займає саме природнича освітня галузь. Зміст даної дисципліни передбачає реалізацію через виконання практичних дослідів, вивчення знань про природу та безпосереднє спостереження за нею. В підручниках початкових класів «Я досліджую світ» часто можна зустріти такі завдання, як встановити відповідність між явищами природи, та їх властивостями, назвати ознаки тієї чи іншої пори року, пояснити відмінності між природними зонами тощо. Інноваційним методом у новій українській школі можна вважати також STEM-уроки, які можна використовувати для вивчення будь-якого предмету, враховуючи також природознавство. Перевагою таких уроків є те, що діти можуть брати участь в лабораторних дослідженнях, бути учасниками дослідницьких методів, та переносити знання про природу, набуті при спостереженнях, у виконання практичних завдань з класом. Взаємодія з природою формує основні знання про світ, створює підґрунтя для вивчення інших шкільних предметів, а також, безумовно, сприяє естетичному вихованню, надбанню моральних цінностей, любові до всього живого, формує поняття про приналежність до цілої системи природи.

В наш час масштабний і не завжди позитивний вплив на розвиток особистості несе світова мережа Інтернет, а особливо соціальні мережі. Більшість матеріалів у Інтернеті спрямованні на те, щоб викликати в людини якусь реакцію, багато яскравих емоцій, які нерідко призводять до надмірного збудження дитячої психіки та виникнення агресії. Існує також контент, який не підлягає перегляду для дітей молодшого шкільного віку, може нашкодити їх психічному здоров'ю, або сформуванню неправильних уявлень про світ. В даному випадку стежити за вихованням та впливом Інтернет мереж на дитину повинні в першу чергу не вчителі, чи школа, а батьки. Якщо вони правильно встановлять межі, виявлять довіру до вподобань та інтересів дитині і скерують її в правильне русло, самі допоможуть підібрати матеріали для перегляду, то вплив світової павутини може бути навіть позитивним. В мережі є доступ до нескінченного числа творів української та світової літератури, музичних композицій, прикладів художнього мистецтва, живопису, архітектури та інші. При правильній організації пізнавального простору для дитини, Інтернет може стати основним джерелом ресурсів для естетичного розвитку учня, подавати приклад продуктів діяльності людини в мистецтві. Прививати любов до прекрасного [5].

В наш час поширена також практика естетичного оформлення простору навколо себе, свого робочого місця. Такі тенденції отримали позитивну оцінку в суспільстві, та активно впроваджуються в практику не тільки старшим досвідченим поколінням, а й підлітками, учнями, дітьми. Позитивний вплив світових трендів дає підстави формувати в дитини любов до

естетичного оформлення простору навколо себе, усвідомлення значущості та важливості краси довкола, позитивного впливу естетики на розвиток особистості.

Підводячи підсумки всього вище сказаного, можна підсумувати, що естетичне виховання несе важливий вплив на розвиток особистості загалом, розкриття потенціалу дитини, його здібностей. Важливим інститутом суспільства у естетичному вихованні є школа, а особливо початкова освіта. Окреме місце виділяється для дисциплін мистецтва, таких як музичне мистецтво, трудове навчання, літературне читання, образотворче мистецтво. Виокремлено також вплив музик та сучасних літературних творів на розвиток естетичних відчуттів. Підтверджено роль природи, як основного джерела формування естетичних понять, любові до всього живого. Пояснено вплив світової мережі Інтернет на формування особистості дитини, висвітлено плюси та мінуси впливу світової павутини як засобу формування естетичного виховання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бейзеров В. (2006) Педагогічні умови художньо-творчого виховання дітей молодшого віку засобами традиційних форм українського музикування в позашкільний час. *Рідна школа*. 2. С.20.
2. Бондаренко А. (1989) *«Ритміка і танець» у 1-4 класах загальноосвітньої школи*. К.: Муз. Україна, 232 с.
3. Вільсон Р. (1999) Экологическое освіта в нерозривному зв'язку із загальним вихованням дітей з раннього віку. *Граючи, Навчаємося*. Вып.1.
4. Глазиріна В. М. (2006) *Педагогіка сучасної школи: Навч. посіб.* – Донецьк: «Норд-Прес», 219 с.
5. Лихачов Д.Б. (1989) *Теорія естетичного виховання школярів*. М.

Убайдов Азмиддин

(Душанбе, Республика Таджикистан)

ОСОБЕННОСТИ ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНЫХ ЗАДАЧ ПО ФИЗИКЕ В ФОРМИРОВАНИЕ УЧЕБНЫХ КОМПЕТЕНЦИЙ УЧАЩИХСЯ

В статье рассматривается организации уроков физики в условиях реализации компетентностного подхода с использованием экспериментальные задачи. Приведен примеры экспериментальных задач обусловленным деятельности учащихся.

Ключевые слова: компетентностный подход, компетенция, учебные компетенции, экспериментальные задачи.

У статті розглядається організації уроків фізики в умовах реалізації компетентнісного підходу з використанням експериментальні завдання. Наведено приклади експериментальних завдань обумовленим діяльності учнів.

Ключові слова: компетентнісний підхід, компетенція, навчальні компетенції, експериментальні завдання.

The article considers organization of physics lessons in the conditions of the competence approach with the use of experimental tasks. The examples of experimental tasks due to the activities of schoolchildren are given.